

Elisa Mäkelä

TÖITÄ MUUSIKOILLE?

Kyselytutkimus työllistymisestä Oulun seudun ammattikorkeakoulun musiikin koulutusohjelmasta valmistuneille

TÖITÄ MUUSIKOILLE?

Kyselytutkimus työllistymisestä Oulun seudun ammattikorkeakoulun musiikin koulutusohjelmasta valmistuneille

Elisa Mäkelä
Opinnäytetyö
Syksy 2012
Musiikin koulutusohjelma
Oulun seudun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun seudun ammattikorkeakoulu

Tekijä: Elisa Mäkelä

Opinnäytetyön nimi: Töitä muusikoille? Kyselytutkimus työllistymisestä Oulun seudun ammattikorkeakoulun musiikin koulutusohjelmasta valmistuneille

Työn ohjaajat: Jaana Sariola, Jouko Tötterström

Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: Syksy 2012

Sivumäärä: 39 + 6 liitesivua

Ensimmäisessä opinnäyteseminaarissani ohjaajani toi esille toiveen, että joku laatisi ja suorittaisi tutkimuksen Oulun seudun ammattikorkeakoulun musiikin koulutusohjelmasta valmistuneiden työllistymisestä. Pidin aihetta tärkeänä, sillä tulokset voisivat jopa auttaa koulutusohjelman säilymisessä Oulussa – musiikin koulutusohjelmia on viime vuosina lakkautettu useilta paikkakunnilta.

Työn tavoitteena oli kerätä mahdollisimman monelta Oamkin musiikin koulutusohjelmasta valmistuneelta tietoja työtilanteesta vuoden, kolmen ja viiden vuoden jälkeen valmistumisesta. Haluttiin siis kartoittaa hetkellistä sekä pitempiaikaista työelämän kehitystä. Toisena tavoitteena oli kirjaimellisesti kartoittaa valmistuneiden sijaintia Suomessa ja mahdollisesti ulkomailla. Kolmantena tavoitteena oli kerätä palautetta musiikin koulutusohjelmalle, jotta jatkossa saataisiin vielä paremmin valmennettua opiskelijoita työelämään.

Tutkimus suoritettiin kyselytutkimuksena Internetissä ZEF® Editor -työkalua käyttäen. Ensin kailta vuosina 2000–2011 (kevät) valmistuneilta kerättiin voimassa olevat sähköpostiosoitteet puhelimitse, jonka jälkeen heille lähetettiin linkki sähköpostilla tutkimukseen. Vastauksia kyselyyn saatiin 105 eli noin puolelta kaikista valmistuneista.

Tuloksista käy ilmi, että Oamkin musiikin koulutusohjelmasta valmistuneet työllistyvät erittäin hyvin. Vakituksia ja määräaikaista työsuhteita oli jokaisessa otoksessa (vuoden, kolmen ja viiden vuoden jälkeen valmistumisesta) yli 70 %:lla vastanneista ja vakituisten työsuhteiden määrä kasvoi otoksia seurattaessa. Suurin osa valmistuneista oli myös sijoittunut Pohjois-Pohjanmaalle ja sitä ympäröiviin maakuntiin. Palautetta saatiin vastanneilta runsaasti koulutusohjelman kehittämiseksi.

Työ antaa mahdollisuuden jatkotutkimukseen esimerkiksi musiikin alan määräaikaisten työsuhteiden osalta.

Asiasanat: ammattikorkeakoulut, kyselytutkimus, musiikkiala, Oulu, työllistyminen

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Degree Program in Music, Option of Music Pedagogue

Author: Elisa Mäkelä

Title of thesis: Work for Musicians? Survey on the employment of graduates from degree program in Music at Oulu University of Applied Sciences

Supervisors: Jaana Sariola, Jouko Tötterström

Term and year when the thesis was submitted: Autumn 2012

Number of pages: 39 + 6 *appendices*

The aim of the study was to collect information on employment after one, three and five years of graduation on music graduates, as well as to map the developments of both temporary and long-term employment. A secondary goal was to literally map the locations where the graduates had found work, both in Finland and abroad, and further to gather feedback for the degree program in music in order to better prepare future graduates for the working life.

The study was conducted as an online survey, using the ZEF® Editor tool. First, e-mail addresses were collected by phone from everyone graduated from the degree program in music between the year 2000 and spring 2011. After this, a link to the survey was sent via e-mail to the newly collected addresses. One hundred and five people completed the survey, which equals about a half of all the graduates.

The results indicate that graduates from the degree program in music at Oulu University of Applied Sciences have found employment rather well. In the three different samples (employment after one, three and five years), over seventy per cent of the respondents had found either temporary or long-term employment, with the percentage of long-term employment increasing steadily in the samples that show the situation three and five years after graduation. Most of the graduates found work in Northern Ostrobothnia and the surrounding provinces. The respondents also gave a large amount of feedback to be used in developing the degree program in the future.

A worthwhile continuation to this study would be to research the nature and amount of temporary employments in the area of music.

Keywords: employment, music, Oulu, questionnaire, university of applied sciences

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 OAMKIN MUSIIKIN KOULUTUSOHJELMAT TÄNÄ PÄIVÄNÄ	8
3 TUTKIMUSVALMISTELUT	11
3.1 Musiikin koulutusohjelmasta valmistuneet	11
3.2 Valmistuneiden tavoittaminen	11
3.3 Kyselyn laadinta ja lähetys	12
4 TUTKIMUKSEN TULOKSET	14
4.1 Yleisiä tuloksia	14
4.1.1 Vastanneiden jakauma suuntautumisvaihtoehtojen mukaan	14
4.1.2 Työt opiskeluaikana	15
4.1.3 Kahden tutkinnon suorittajat	17
4.2 Työllistyminen ja sen kehitys	18
4.2.1 Työllisyystilanne vuosi valmistumisen jälkeen	18
4.2.2 Työllisyystilanne kolme vuotta valmistumisen jälkeen	21
4.2.3 Työllisyystilanne viisi vuotta valmistumisen jälkeen	23
5 PALAUTE MUSIIKIN KOULUTUSOHJELMALLE	26
5.1 Opinnot vastasivat työelämän odotuksia	26
5.2 Opinnot eivät vastanneet työelämän odotuksia	28
5.3 Palaute koulutusohjelman kehittämiseksi	30
6 POHDINTA	35
LÄHTEET	38
LIITTEET	40

1 JOHDANTO

Korkeakoulujen kulttuurialan koulutusohjelmat ovat tänä päivänä suurennuslasin alla. Vaikeat taloudelliset olosuhteet jättävät liian vähän liikkumavaraa päättäjille – rahaa ei vain riitä kaikkeen. Viime vuosina onkin kuultu monta ikävää uutista eri puolilta Suomea, kun muun muassa musiikin alan koulutusohjelmia on lakkautettu useista korkeakouluista. Opetusministeri perusteli 19. joulukuuta 2011 kulttuurialan opiskelupaikkojen vähennyksiä tilastoilla työvoima- ja koulutustarveennakoinneista, joista kävi ilmi, että kulttuurialalla olisi ollut paljolti koulutuksen ylitarjontaa (Eduskunnan valtiopäiväasiakirja).

Ammattikorkeakouluille, joissa kulttuurialan koulutusta edelleen on tarjolla, on nyt asetettu kovat paineet todistaa oma paikkansa ja tarpeellisuutensa suomalaisessa koulutusjärjestelmässä. Työllistyvätkö valmistuneet opiskelijat vai onko koulutuksen ylitarjonnassa perää kaikkien oppilaitosten osalta? Muun muassa tämä kysymys kirvoitti minut tekemään tutkimuksen omasta Oulun seudun ammattikorkeakoulustamme: työllistyvätkö musiikin koulutusohjelmasta valmistuneet opiskelijat omalle alalleen?

Ensimmäisessä opinnäyteseminaarissani tuli puheeksi, että ammattikorkeakoulu toivoisi jonkun ottavan haasteen vastaan ja tekevän tutkimuksen työllistymisestä musiikin koulutusohjelman osalta. Vastaavanlainen tutkimus tehtiin viestinnän koulutusohjelman osalta vuonna 2009, ja nyt haluttiin tietoa myös musiikin opiskelijoiden työllistymisestä. Aihe tuntui heti sopivalta ja lupasin tehdä tutkimuksen. Oma mielikuvani opiskelijoiden työllistymisestä on ollut erittäin positiivinen, mutta halusin kuitenkin niin sanotusti tietää totuuden. *Kyselytutkimus työllistymisestä Oulun seudun ammattikorkeakoulun musiikin koulutusohjelmasta valmistuneille* sai alkunsa.

Pertti Sillanpään (2009) luotsaama tutkimus viestinnän koulutusohjelmasta valmistuneiden työllistymisestä toimii oman tutkimukseni esikuvana. Tutkimukset ovat hyvin samankaltaiset, mutta tutkimuskysymysten asettelussa ja tutkimuskyselyn laadinnassa olen pyrkinyt miettimään työskenaarioroita musiikin näkökulmasta. Tärkeimmiksi tutkimuskysymyksiksi asetan kolme kysymystä: työllistyvätkö Oamkin musiikin koulutusohjelmasta valmistuneet koulutustaan vastaavasti; mihin Suomen maakuntaan (tai mihin maahan ulkomailla) valmistuneet työllistyvät; mikä Oamkin musiikin koulutuksessa edisti eniten työllistymistä. Tutkimus suoritettiin kyselytutkimuksena Internetiin

ZEF® Editor -työkalulla luodulla kyselyllä. Kulttuurialan yksikönjohtajan toivomuksesta kaikki vuosina 2000–2011 keväällä musiikin koulutusohjelmasta valmistuneet opiskelijat otettiin mukaan tutkimukseen.

Tämä opinnäytetyö on jaettu kuuteen suureen kappaleeseen. Johdantokappaleen jälkeen kerron Oamkin musiikin koulutusohjelman tilasta tänä päivänä ja esittelen, millaisia valmiuksia eri suuntautumismuutokset tarjoavat ja millaisiin ammatteihin niistä voi valmistua. Kolmannesta luvusta alkavat varsinaiset tutkimuksen tekemiseen ja sen valmisteluihin liittyvät aiheet, jonka jälkeen neljännessä luvussa kerrotaan tutkimuksen tuloksia valmistuneiden työllistymisen osalta. Viides luku keskittyy koulutusohjelmalle annetun palautteen käsittelyyn ja viimeisessä pohdintakappaleessa kerrataan vielä, mitä tuli tehtyä ja mitä saatiin selville.

Toivon tämän tutkimuksen antavan uutta tietoa Oamkin musiikin koulutusohjelmasta valmistuneiden työtilanteesta ja koulutuksen tarpeesta. Myös Oamkin tärkeys Pohjois-Suomen ainoana musiikin ammattikorkeakoulututkinnon tarjoajana toivoakseni nousee tuloksissa esiin. Tutkimustuloksia analysoidessani pyrin jättämään omat odotukseni ja mielikuvani sivuun ja tarkastelemaan tuloksia objektiivisesti ja luottamuksellisesti.

2 OAMKIN MUSIIKIN KOULUTUSOHJELMAT TÄNÄ PÄIVÄNÄ

”Me Kulttuurialan yksikössä pidämme huolta siitä, että Suomessa ja erityisesti Pohjois-Suomessa on korkeatasoista kulttuurialan osaamista nyt ja tulevaisuudessa”. Oamkin kulttuurialan yksikössä koulutusta annetaan niin viestinnän, tanssin kuin musiikin alalla ja valittavana on useita suuntautumismuutostehdöitä. (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 1, 2012, hakupäivä 4.11.2012.) Musiikin koulutusohjelmasta voi valmistua joko musiikkipedagogiksi tai muusikoksi valitsemastaan viidestä suuntautumismuutostehdöstä: kirkkomusiikin ja muusikon suuntautumismuutosteho (muusikko AMK) sekä musiikinohjaajan, musiikkipedagogin ja pop- ja jazzmusiikin suuntautumismuutosteho (musiikkipedagogi AMK). Kaikkien suuntautumismuutostehdöiden laajuus on 270 opintopistettä ja opiskeluaikaa on 4,5 vuotta. Aloituspaiikkoja vuonna 2012 oli 27 ja lisäksi kirkkomusiikin suuntautumismuutostehdölle 8. (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2, 2012, hakupäivä 4.11.2012.)

Kirkkomusiikin suuntautumismuutostehdon valitsevat opiskelijat saavat käytännönläheisen koulutuksen, joka antaa pätevyden toimia kirkkomuusikkona – toisin sanoen kanttorina – evankelis-luterilaisen kirkon palveluksessa. Pääinstrumenttikseen opiskelija voi valita joko urut tai laulun. Muita opintoja tehdään liittyen liturgiseen musiikkiin, kuoro toimintaan ja muihin seurakunnallisiin aineisiin. (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2, 2012, hakupäivä 4.11.2012.)

Muusikon suuntautumismuutosteho valmistaa opiskelijaa ensisijaisesti esiintyvän muusikon uralle. Opinnot painottuvat laajoihin instrumenttiopintoihin ja esiintymisiin. Työelämässä muusikot vaikuttavat orkestereissa ja kamarimusiikkikokoonpanoissa sekä säestäjinä ja solisteina. Myös musiikkipedagogin koulutuksen saaneet voivat toimia näissä tehtävissä. (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2, 2012, hakupäivä 4.11.2012.)

Musiikkipedagogin suuntautumismuutostehdöstä valmistuva opiskelija saa pätevyden oman pääinstrumenttinsa tai musiikinteorian opettamiseen muun muassa musiikkiopistoissa ja konservatorioissa. Opintoihin kuuluu erityisesti laajat pääinstrumenttiopinnot sekä kamarimusiikki-, ensemble- ja orkesteriopintoja (instrumentista riippuen). 60 opintopisteen laajuudessa pedagogisten opintojen kokonaisuudessa tehdään opetusharjoittelua sekä opiskellaan didaktiikkaan ja pedagogiikkaan liittyviä aiheita. (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2, 2012, hakupäivä 4.11.2012.)

Musiikinohjaajan suuntautumisvaihtoehto antaa opiskelijalle runsaasi valinnan varaa opintojen sisällön suhteen. Opetusta annetaan jopa kolmen eri instrumentin osalta sekä useissa ryhmä-musisointiaineissa (esim. yhtyesoitto ja -laulu). Musiikinohjaajat saavat musiikkipedagogien tapaan pedagogisen pätevyyden suorittamalla 60 opintopisteen laajuisen pedagogisten opintojen jakson harjoitteluineen, jolloin valmistuneet opiskelijat saavat pätevyyden toimia opetustehtävissä useissa musiikin alan opinahjoissa. (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2, 2012, hakupäivä 4.11.2012.)

Pop- ja jazzmusiikin suuntautumisvaihtoehto keskittyy nimenomaan pop- ja jazzmusiikin alueelle, kun taas muut suuntautumisvaihtoehdot painottuvat klassiseen musiikkiin. Pop- ja jazzmusiikin opiskelijoiden koulutus sisältää runsaasti oman pääinstrumentin opintoja sekä pedagogiset opinnot, joten valmistuvat voivat toimia opettajina sekä muusikkoina. Suuntautumisvaihtoehdossa on mahdollista valita musiikinteoria pääaineeksi, jolloin opiskelija erikoistuu säveltämiseen. (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2, 2012, hakupäivä 4.11.2012.)

Kaikki musiikinopiskelijat tekevät opintoja musiikin historiasta ja teoriasta, esiintyvät konserteissa ja matineoissa sekä keskittyvät pää- ja mahdollisten sivuinstrumenttien hallintaan. Opetuksessa pyritään huomioimaan musiikin pitkät perinteet, mutta myös vastaamaan uuden maailman haasteisiin esimerkiksi musiikkiteknologiaa (virtuaaliopinnot, etäopetus) hyödyntäen. (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2, 2012, hakupäivä 4.11.2012.) Lisäksi jokaiselle suuntautumisvaihtoehdolle on tarjolla runsaasti vapaasti valittavia musiikkiopintoja musiikkiprojektin toteuttamisesta sovittamiseen ja kamarikuorosta musiikkiliikuntaan (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 3, 2012, hakupäivä 4.11.2012).

Musiikin koulutusohjelmaan voi pyrkiä myös aikuiskoulutuksen muodossa. Aikuiskoulutuksessa otetaan huomioon opiskelijan tausta, jolloin opintojen laajuus ja kesto riippuu aiempien opintojen ja työkokemuksen määrästä. Yleensä opintojen laajuus on 210–270 opintopistettä ja opintoja järjestetään myös ilta- ja viikonloppuopintoina. (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 4, 2012, hakupäivä 4.11.2012.) Musiikin koulutukseen on jaossa kahdeksan aloituspaikkaa aikuiskoulutukseen vuodelle 2013 (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 5, 2012, hakupäivä 4.11.2012).

Myös lyhyempiä täydennyskoulutusjaksoja tarjotaan Oamkissa. Niiden pituus vaihtelee viikonlopusta aina 60 opintopisteen opintokokonaisuuksiin. Musiikin koulutusohjelmassa tarjolla on mo-

nenlaisia yksittäisiä kursseja, jolle voi ilmoittautua. (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 6, 2012, hakupäivä 4.11.2012.) Ammatilliset erikoistumisopinnot ovat ammattikorkeakoulututkintoon pohjautuva laaja täydennyskoulutusjakso (30–60 opintopistettä), johon voi hakea pari kertaa vuodessa. Koulutuksen tarkoituksena on syventää jo aiemmin hankittua ammattiosaamista. (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 7, 2012, hakupäivä 4.11.2012.) Tässä opinnäytetyössä tehtyyn tutkimukseen saatiin muutamia vastauksia täydennyskoulutuksen suorittaneilta henkilöiltä.

3 TUTKIMUSVALMISTELUT

3.1 Musiikin koulutusohjelmasta valmistuneet

Musiikin alan koulutus käynnistyi Oulun seudun ammattikorkeakoulussa vuonna 1999, kun kulttuurialan yksikkö aloitti toimintansa (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 5, 2012, hakupäivä 4.11.2012). Kulttuurialan yksikönjohtajan toiveesta kaikki vuodesta 2000 alkaen musiikin koulutusohjelmasta valmistuneet opiskelijat otettiin mukaan tutkimukseen. Opintotoimistosta toimitettiin minulle lista kaikista valmistuneista päättyen kevääseen 2011. Listalla oli 213 nimeä. Tutkimustyön alkaessa kävi ilmi, että seitsemän opiskelijan nimi oli listalla kahdesti johtuen kahden eri suuntautumisvaihtoehdon suorittamisesta. Tutkimuskohderyhmäksi saatiin siis tarkalleen ottaen 206 valmistunutta musiikinopiskelijaa.

Listaa valmistuneiden nimistä ei julkaista tässä opinnäytetyössä tutkimuksen luottamuksellisuuden takia.

3.2 Valmistuneiden tavoittaminen

Saamassani listassa oli valmistuneiden nimet sekä opiskeluaikaiset puhelinnumerot ja sähköpostiosoitteet. Koska tutkimus tulitisiin suorittamaan kyselytutkimuksena Internetin välityksellä, tutkimuskohderyhmän 206 valmistuneelta piti kerätä voimassaolevat sähköpostiosoitteet, jotta linkki tutkimukseen voitaisiin heille lähettää. Saamistani listan sähköpostiosoitteista ei ollut hyötyä, koska osoitteet olivat lähinnä ammattikorkeakoululta saatuja opiskelijoiden sähköpostiosoitteita, eivätkä siten olleet enää käytössä.

Puhelinnumerot olivat ainoa tapa yrittää tavoittaa valmistuneita. Hankin Prepaid -puhelinliittymän ja aloitin soittamisen. Tarkoituksena oli soittaa jokaiselle listalla olevalle valmistuneelle ja pyytää voimassa olevaa sähköpostiosoitetta. Kerroin puheluissa tekeväni tutkimusta musiikin koulutusohjelmasta valmistuneiden työllistymisestä, ja että osallistuminen tapahtuisi Internetistä löytyvän kyselyn kautta.

Tavoitteena oli saada kiinni mahdollisimman monta listallani olevasta 206 valmistuneesta. Jokaiselle valmistuneelle yritettiin soittaa kolmesti, mikäli vastausta ensimmäisellä tai toisella yrityksellä ei saatu. Soittokierros aloitettiin 15.8.2012 ja viimeiset puhelut soitettiin reilua viikkoa myöhemmin 24.8.2012. Puhelut soitettiin lähinnä kello 10 ja 15 välillä, ja jokaista henkilöä yritettiin tavoittaa vähintään kahtena eri päivänä (jos hän ei ensimmäisellä tai toisella kerralla vastannut).

Onnistuin tavoittamaan 157 valmistunutta eli 76,2 %:a kaikista tutkimusryhmän kohteista. Vain neljä heistä ei ollut kiinnostunut osallistumaan tutkimukseen eli vastaanotto tutkimukselle oli erittäin positiivinen. Tavoittamattomia 49 valmistunutta ei joko saatu kiinni kolmannellakaan puhelinsoitolla tai listan puhelinnumero ei ollut enää käytössä. Tutkimuskohderyhmä pienentyi lopulta 153 musiikin koulutusohjelmasta valmistuneeseen (eli 74,3 %:a kaikista keväeseen 2011 mennessä valmistuneista), joiden voimassaolevat sähköpostiosoitteet onnistuttiin keräämään.

3.3 Kyselyn laadinta ja lähetys

”Melkoisesti perää lienee eräiden survey-tutkijoiden toteamuksessa, että tutkimuksen suunnittelu ja lomakkeen laatiminen on noin 70 % tutkimuksen kokonaistyöstä” (Jyrinki 1977, 41). Kyselylomakkeen laatiminen aloitettiin keväällä 2012. Jyringin (1977) mukaan lomaketta laadittaessa olisi kiinnitettävä huomiota neljään eri seikkaan: kysymyksen sisältöön, kysymyksen sanamuotoon, kysymyksen tekniseen muotoon sekä kysymyksen sijaintiin lomakkeessa. Muita kyselyn onnistumisen kannalta tärkeitä asioita ovat muun muassa lomakkeen testaus, mahdolliset korjaukset testiajon jälkeen sekä kysymyksiin liittyvien mahdollisten ohjeiden muotoilu. (Jyrinki 1977, 41.)

Ensimmäinen versio kyselylomakkeesta valmistui huhtikuussa 2012. Käytin kyselyn tekemiseen ZEF® Editor -työkalua, jonka käyttöön sain opastusta Oamkin tietohallinnon työntekijältä. Kysely jaettiin viiteen eri kysymysryhmään: 1. Taustatiedot, 2. Työtilanne vuosi valmistumisen jälkeen, 3. Työtilanne kolme vuotta valmistumisen jälkeen, 4. Työtilanne viisi vuotta valmistumisen jälkeen, 5. Palautetta koulutusohjelmalle (ks. Liite 1). Tarkoituksena oli siis selvittää valmistuneiden työtilannetta ja työtilanteen mahdollista kehitystä.

Kyselyn testiajo suoritettiin keväällä 2012. Kysely lähetettiin kulttuurialan yksikönjohtajalle, itselleni sekä muutamille muille henkilöille, joilla oli kokemusta kyselytutkimuksen tekemisestä yliopisto-opintojen yhteydessä. Kysely esiteltiin myös opinnäyteseminaarissa, jossa ohjaava opettaja antoi omat ohjeensa kyselyn hienosäätöä varten. Myös yksikönjohtajalta sain hyviä parannusehdotuksia, joiden avulla korjailin kysymyksiä vieläkin tarkemmiksi. Viimeiset muutokset lomakkeeseen tehtiin valmistuneille soittamisen jälkeen. Soittokierroksella selvisi, että muutamat opiskelijat olivat suorittaneet Oamkissa kaksi musiikin alan tutkintoa, ja tämä seikka piti mielestäni ottaa tutkimuksessa huomioon. Toinen esiin noussut asia oli täydennyskoulutuksen tehneet opiskelijat. Monet heistä olivat jo virassa tai vakituisissa töissä samalla kuin täydensivät aiempaa tutkintoaan. Myös tämä seikka päätettiin huomioida kyselylomakkeessa, jotta tutkimustuloksissa vältyttäisiin tilastolliselta vääristymältä. Valmiin kyselylomakkeen kysymykset löytyvät tämän opinnäytetyön liitteistä (Liite 1) – ulkoasu on erilainen kuin Internetissä käytetyssä kyselyssä.

Varsinaisille tutkimuskohteille (valmistuneille) kysely lähetettiin ensimmäisen kerran elokuun 25. päivänä. Tämän jälkeen lähetettiin vielä viikon välein kaksi muistutusta niille, jotka eivät olleet vastanneet. Viimeinen vastauspäivä oli 14.9. eli vastausaikaa oli noin kolme viikkoa. Tuona aikana sain vastauksen 105 valmistuneelta eli vastausprosentiksi muodostui 68,6 %. Kaikista keväällä 2011 tai aiemmin valmistuneista tutkimukseen vastanneiden osuus on 51 % eli noin puolet kaikista Oamkin musiikin koulutusohjelmasta valmistuneista vastasi tutkimukseen.

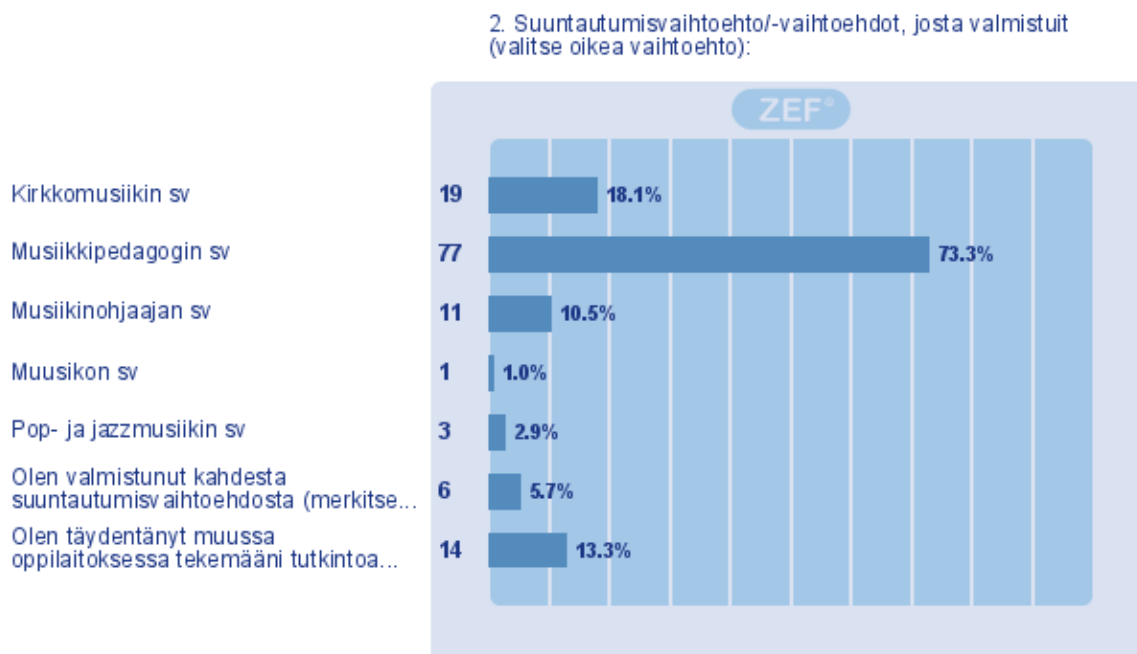
4 TUTKIMUKSEN TULOKSET

4.1 Yleisiä tuloksia

Tässä luvussa tarkastellaan tutkimuskyselyn Taustatiedot-kysymysryhmän vastauksia. Kysymysryhmässä selvitettiin muun muassa opiskelijoiden opintojen aloitus- ja valmistumisvuosi, suuntautumisvaihtoehto, josta on valmistunut sekä työllisyystilanne opintojen aikana.

4.1.1 Vastanneiden jakauma suuntautumisvaihtoehtoittain

Tutkimukseen vastasi 105 musiikin koulutusohjelmasta valmistunutta henkilöä eli 51 %:a kaikista musiikin koulutusohjelmasta valmistuneista aikavälillä kevät 2000 – kevät 2011. Tutkimukseen vastanneet henkilöt valmistuivat vuosina 2002–2011. Seuraavassa kuviossa esitetään, kuinka vastaukset jakautuvat eri suuntautumisvaihtoehtojen välillä.

KUVIO 1. Suuntautumisvaihtoehdot, joista vastanneet ovat valmistuneet.

Voidaan todeta, että selvästi suurin osa vastanneista on valmistunut musiikkipedagogin suuntautumisvaihtoehdosta. Opintotoimistosta saatujen tietojen mukaan noin 60 %:a musiikin koulutusohjelmasta valmistuneista on valmistunut musiikkipedagogin suuntautumisvaihtoehdosta. Ei siis ole yllätys, että suurin osa vastanneista edustaa musiikkipedagogin suuntautumisvaihtoehtoa.

Kuusi vastaajista on valmistunut kahdesta eri suuntautumisvaihtoehdosta: yksi heistä ei kertonut, mistä suuntautumisvaihtoehdoista oli valmistunut; kaksi heistä valmistui musiikkipedagogeiksi sekä musiikinohjaajiksi; kaksi muuta valmistui musiikkipedagogeiksi ja kirkkomuusikoiksi; yksi heistä sai sekä muusikon että musiikkipedagogin paperit. Tutkimukseen heitä pyydettiin vastaamaan sen tutkinnon perusteella, jonka he itse kokivat tärkeämmäksi työelämänsä kannalta. 14 vastaajista taas on suorittanut täydennyskoulutuksen, ei siis täyspitkää tutkintoa. Heistä 11 valmistui musiikkipedagogin ja yksi kirkkomuusikon suuntautumisvaihtoehdosta. Kaksi vastaajaa ei paljastanut suuntautumisvaihtoehtoa, josta täydennyskoulutuksessa valmistui.

4.1.2 Työt opiskeluaikana

Noin 99 %:a kyselyyn vastanneista kertoi tehneensä töitä opiskeluaikana. Tarkempia kuvauksia tarkastellessa heistä kaikki olivat tehneet jonkinlaisia töitä nimenomaan musiikin alalla. Seuraavaksi kerron tarkemmin valmistuneiden opiskeluaikaisista töistä eri suuntautumisvaihtoehtojen näkökulmasta. Tässä luvussa (4.1.2) esiintyviä esimerkivistä on saatettu muokata kieliopillisesti oikeaan muotoon, mutta asiasisältöä ei ole muutettu.

Kirkkomuusikoiksi valmistuneista noin 79 %:a kertoi tehneensä kanttorin töitä (lähinnä sijaisuuksia) lähes koko opiskeluajan. Myös loput 21 %:a olivat tehneet musiikin alan töitä opintojensa aikana.

”Kanttorin keikkoja 3 vuotta.”

”Klassista piano-opetusta 2 vuotta, kanttorin sijaisuuksia 4–5 vuotta.”

”Keikkoja 3-4 vuotta, vuoden kanttorin viransijaisuus, pianonsoiton opetusta, 1 vuosi kirkkokuoron johtamista.”

Musiikkipedagogeiksi valmistuneista noin 94 %:a ilmoitti tehneensä erilaisia opettajan töitä opintojensa aikana. Lisäksi monet kertoivat keikkailleensa, työskennelleensä orkesterimuusikkona tai tehneensä töitä muulla kuin musiikin alalla. Verrattuna esimerkiksi musiikinohjaajiin musiikkipedagogeiksi valmistuneet työskentelivät suurimmaksi osaksi oman pääinstrumenttinsa ympärillä.

”Tein koko opiskelun ajan laulunopettajan töitä.”

”Opetustyötä kansalaisopistossa 2 vuotta, orkesterisoittoa kaupunginteatterissa 1 vuosi, satunnaista keikkailua 4 vuotta.”

”Säestys 5v, opetus3v, korrepetitointi 4v, esiintymisiä eri tilaisuuksissa 4v, ravintolapianisti 3v.”

”Keikkailin aktiivisesti jo edesmenneen bändini kanssa. Minulla oli myös muutamia yksityisoppilaita. Pääsääntöisesti kylläkin työskentelin kaupan alalla opiskelujen aikana.”

Musiikinohjaajiksi valmistuneet kertoivat tehneensä hyvin erityyppisiä musiikin alan töitä opintojen aikana. Töitä löytyi musiikkileikkikouluista, keikkalavoilta, kuoron edestä ja opetuspuolelta sekä instrumentti- että teoria-aineissa.

”Toimin yksityisessä musiikkikoulussa laulu- ja pianonsoitonopettajana koko opintojen ajan. Viimeisenä vuotena tein myös kuoronjohtoa kansalaisopistossa.”

”Opetusta kansalaisopistoissa (harmonikka) koko opiskeluajan sekä kuoronjohtoa 4 vuotta. Tanssimuusikkona toimin kesäisin ja osana viikonlopuista.”

Ainoastaan kolme pop- ja jazzmusiikin ja yksi muusikon suuntautumisvaihtoehdoista valmistunutta vastasi kyselyyn, mutta hekin vastauksissaan kertoivat työskennelleensä sekä keikkailun että opettamisen alueilla.

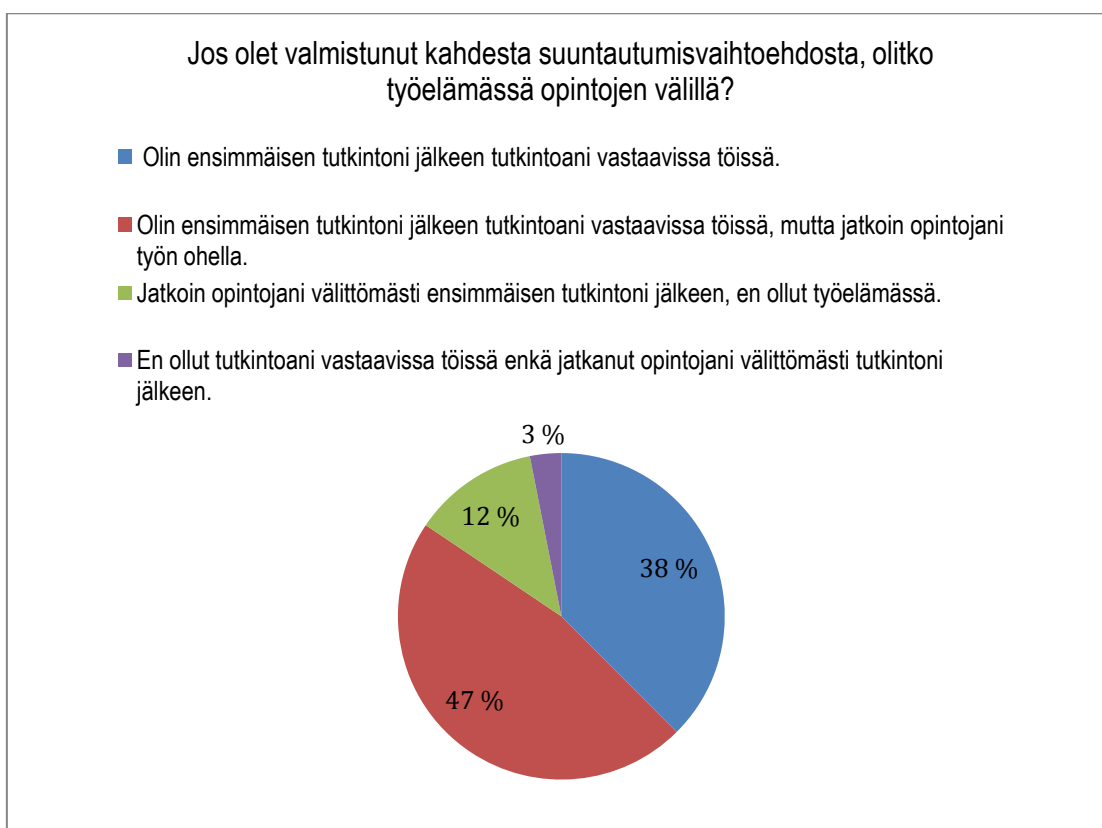
Kaiken kaikkiaan valmistuneiden kuvauksista opintojen aikaisesta työelämästä voi vetää johtopäätöksen, että töitä oman suuntautumisvaihtoehdon viitoittamalla tiellä olisi löytynyt ainakin oman opintojen aikana.

4.1.3 Kahden tutkinnon suorittajat

Kuviossa 1 (ks. s. 14) näkyy, että kuusi kyselyyn vastannutta valmistunutta musiikinopiskelijaa olisi suorittanut Oamkissa kaksi tutkintoa. Tutkimuskyselyn Taustatiedot-kysymysryhmän kaksi viimeistä kysymystä oli suunnattu nimenomaan näille henkilöille. Tuloksia katsoessa huomataan kuitenkin, että jopa 32 henkilöä oli vastannut näihin kysymyksiin. Vastaukset selventävät, että monet vastasivat kysymyksiin jonkin aikaisemman tai myöhemmän tutkinnon perusteella, joka oli suoritettu jossakin muussa oppilaitoksessa kuin Oamkissa.

Lisäkysymyksillä kahden tutkinnon tekemisestä pyrittiin selvittämään, olivatko valmistuneet olleet työelämässä tutkintojen suorittamisen välissä. Tämä seikka voi mahdollisesti vaikuttaa tuloksiin varsinaisia työllistymiseen liittyviä vastauksia analysoidessa. Seuraavassa kuviossa näkyy, teki- vätkö kahden tutkinnon suorittajat (32 vastaajaa) töitä tutkintojen välissä, jatkoivatko he opiskelua ja samalla työskentelivät vai eivätkö he työskennelleet lainkaan.

KUVIO 2. Työtilanne kaksi tutkintoa suorittaneilla ensimmäisen tutkinnon jälkeen.

47 %:a vastanneista työskenteli omalla alallaan ensimmäisen tutkinnon jälkeen uusien opintojen ohella, kun taas 38 %:a piti opinnoista tauon ja keskittyi työelämään. 85 %:a vastanneista teki siis omaa tutkintoaan vastaavia töitä valmistuttuaan ensimmäisen kerran. Vastauksista ei kuitenkaan käy ilmi, onko ensimmäinen tutkinto suoritettu Oamkissa vai jossain muussa oppilaitoksessa.

Tutkimuksessa selvitettiin myös syitä toisen tutkinnon suorittamiselle. Syyt olivat moninaiset vastauksia lukiessa, mutta yleisimmät syyt liittyivät omaan mielenkiintoon musiikkia kohtaan, oman osaamisen laajentamiseen sekä parempaan työllisyysnäkömään toisen tutkinnon myötä. Muutamat kertoivat huomanneensa, että tuli valittua väärä ala. Esimerkivastauksia on saatettu muokata kielellisesti oikeaan muotoon.

”Opiskelin kaksi tutkintoa, mutta toinen on maisterin tutkinto Sibelius-Akatemiasta, eikä OAMKista. Sain lisää oppia omaan soittimeeni, se oli tärkein syy ja toinen työn saannin helpottuminen maisteriuden myötä.”

”Kiinnostui hankkia myös kirkkomuusikon koulutus, koska sillä puolella on takuuvarmasti töitä, myös koulutus sinänsä kiehtoi monipuolisuutensa vuoksi.”

”Mielenkiinnosta. Halusin käydä läpi kaiken mahdollisen OAMKin tarjoaman opetuksen.”

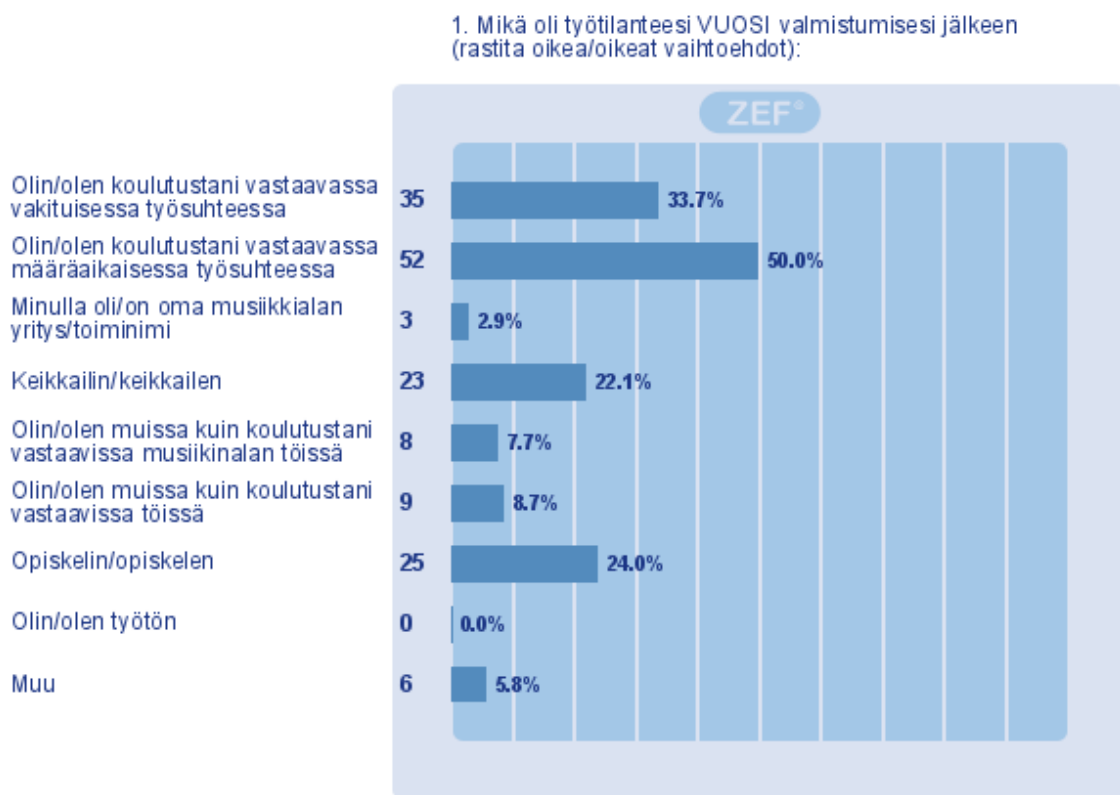
4.2 Työllistyminen ja sen kehitys

Tutkimuksessa tehtiin tilannekatsaus valmistuneiden työtilanteeseen yhden, kolmen ja viiden vuoden päähän valmistumisesta. Näin pyrittiin selvittämään myös musiikin alan pitempiaikaista työllisyystilannetta. Seuraavaksi esittelen tuloksia työllistymisestä kaikkien kyselyyn vastanneiden osalta.

4.2.1 Työllisyystilanne vuosi valmistumisen jälkeen

Kysymysryhmä ”Työtilanne vuosi valmistumisen jälkeen” tarkoitettiin kaikille kyselyyn osallistujille ja vastauksia myös saatiin. Ensimmäinen kysymys toteutettiin monivalintakysymyksenä, jonka

tarkoitus oli selvittää, millaisessa työsuhteessa valmistunut on vuosi valmistumisensa jälkeen ollut vai onko ollut minkäänlaisessa. Kaikista 104 vastaajasta (yksi vastaaja ei ollut valinnut yhtäkään vaihtoehtoista) 39 henkilöä (eli 37 %:a vastanneista) valitsi useamman kuin yhden vastausvaihtoehdon kuvaamaan sen hetkistä työtilannettaan, mikä jättää jonkin verran tulkinnan varaa vastausten analysointiin. Seuraavassa kuviossa (Kuvio 3) näkyy vastausten jakauma suuntautumisvaihtoehtoina sekä ”äänimäärinä” että prosenttiosuuksina. Prosenttiosuudet on laskettu vastanneiden määrän eikä annettujen ”vastausäänten” määrän mukaan, joten luvut ovat tutkimuksen kannalta luotettavia.

KUVIO 3. Työtilanne vuosi valmistumisen jälkeen.

Tulokset ovat erittäin positiivisia. Jopa 33,7 %:a vastanneista kertoi olevansa koulutustaan vastaavassa vakituisessa työsuhteessa jo vuosi valmistumisensa jälkeen. Tässä kohdassa on toki muistettava, että mukaan taulukkoon on laskettu täydennyskoulutuksen suorittaneet opiskelijat (14 opiskelijaa), joista suurin osa oli vakituisessa virassa jo ennen Oamkissa opiskelua. Äärim-

mäisen positiivisen kuvan Oamkin musiikin opiskelijoiden työllistymisestä joka tapauksessa saa: 83,7 %:a kyselyyn vastanneista valmistuneista kertoi olevansa joko vakituudessa tai määräaikaisessa koulutustaan vastaavassa työsuhteessa vuosi valmistumisen jälkeen.

Vakituisten ja määräaikaisten työsuhteiden lisäksi 22,1 %:a vastanneista keikkailee ja 24 %:a on jatkanut opintojaan. Vajaa 10 %:a ilmoitti olevansa muissa kuin koulutustaan vastaavissa töissä – musiikin alalla tai muualla – ja 2,9 %:lla vastanneista oli oma musiikin alan yritys tai toiminimi. Useimmat 5,8 %:a vaihtoehdon ”Muu” valinneista kertoivat olevansa lasten kanssa kotona. Kyse- lyn tulokset nousevat entistä positiivisemmiksi, sillä 0 %:a vastaajista valitsi vaihtoehdon ”Olen työtön”. Kukaan vastanneista valmistuneista ei siis tämän tutkimuksen mukaan ollut työttömänä vuosi valmistumisensa jälkeen.

Vastanneiden kuvaukset vuosi valmistumisen jälkeisistä työtehtävistä kuvaavat edellä esitellyn taulukon lukuja: useimmat vastanneista toimivat oman instrumenttinsa opettajina, monet kertoivat toimivansa kanttoreina tai orkesterimuusikoina, useat keikkailivat muiden töiden ohessa. Vain kaksi vastaajaa ei työskennellyt millään tavalla musiikin alalla, muita töitä he kylläkin tekivät.

Muutammat valmistuneet (vajaa 10 %:a vastanneista, ks. kuvio 3, s. 19) vastasivat työskennelleensä vuosi valmistumisensa jälkeen myös muulla kuin musiikin alan koulutustaan vastaavalla alalla. Syy muulla alalla työskentelyyn oli useimmilla omaa koulutusta vastaavien vakituisten työpaikkojen niukkuus. Monet vastanneista olivat tämän takia myös hakeutuneet lisäkoulutukseen musiikin alalla tai täysin uudelle alalle. Kuitenkin kysyttäessä aikovatko muulla alalla työskentelevät palata myöhemmin musiikin alalle, yli 80 %:a vastaajista vastasi kyllä.

24 %:a vastanneista kertoi opiskelleensa vuosi Oamkin musiikin koulutusohjelmasta valmistumisen jälkeen. Tarkentavat vastaukset kertovat, että 76 %:a heistä opiskeli itselleen toista musiikin alan tutkintoa tai täydensi vanhaa tutkintoaan esimerkiksi erikoistumisopinnoilla. Yli 80 %:a opintojaan jatkaneista kertoi kuitenkin työskentelevänsä jollakin tavalla opintojen ohessa.

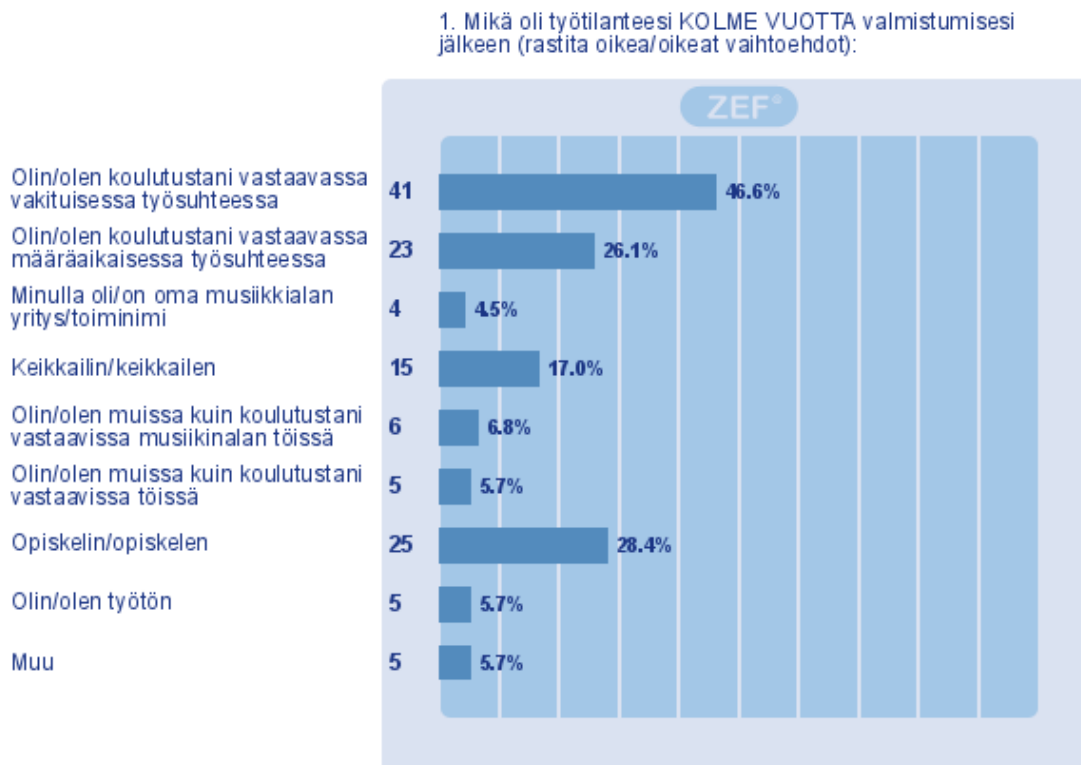
Työllistyneiden sijoittuminen Suomeen ja maailmalle

Tärkeä tutkimuskysymys oli, missä päin Suomea tai maailmaa Oamkista valmistuneet musiikin opiskelijat vaikuttivat työelämässä. 56 %:a vastanneista kertoi työskennelleensä Pohjois-

Pohjanmaalla ja 21 %:a ilmoitti vaikuttaneensa työn puolesta Keski-Pohjanmaalla, Kainuussa tai Lapissa. Näin ollen 77 %:a Oamkista valmistuneista työskenteli Pohjois-Suomessa tai Pohjois-Pohjanmaan lähimaakunnissa vuosi valmistumisensa jälkeen. Kukaan vastanneista ei kertonut työskentelevänsä ulkomailla.

4.2.2 Työllisyystilanne kolme vuotta valmistumisen jälkeen

Tutkimuksen kolmas kysymysryhmä ”Työtilanne kolme vuotta valmistumisen jälkeen” oli tarkoitettu vain keväällä 2009 ja sitä ennen valmistuneille – siis henkilöille, jotka olivat ehtineet olla työelämässä kolme vuotta valmistumisensa jälkeen. Vastaaajien määräksi saatiin kuitenkin 89 henkilöä, vaikka vain 81 henkilöä ilmoitti valmistumislukukaudekseen kevään 2009 tai sitä aiemman lukukauden. Tarkemmista vastauksista käy kuitenkin ilmi, että nämä myöhemmin valmistuneet kahdeksan henkilöä tiesivät jo tulevista töistään, joten pidän vastauksia tutkimuksen kannalta valideina.

KUVIO 4. Työtilanne kolme vuotta valmistumisen jälkeen.

Yllä olevassa kuviossa näkyy jonkin verran vaihtelua verrattuna työllisyystilanteeseen vuosi valmistumisen jälkeen. Kolme vuotta valmistumisen jälkeen 46,6 %:a vastanneista kertoo olevansa vakituisessa työsuhteessa, mikä on 12,9 %:a enemmän kuin vuosi valmistumisen jälkeisessä tilanteessa. Määräaikaisten työsuhteiden määrä taas laski 50 %:sta 26,1 %:iin, lasku on siis jopa 23,9 %:a. 41 henkilöstä, jotka ilmoittivat olevansa vakituisessa työsuhteessa kolmen vuoden päästä valmistumisesta, 31 oli ollut vakituisessa työsuhteessa jo vuosi valmistumisensa jälkeen. Loput 10 olivat olleet määräaikaisessa työsuhteessa vuosi valmistumisensa jälkeen eli heidän kohdallaan voidaan puhua positiivisesta urakehityksestä. Kaiken kaikkiaan vakituisia ja määräaikaisia työsuhteita kolme vuotta valmistumisen jälkeen oli 72,7 %:lla vastanneista, mikä on 10,6 %:a vähemmän kuin työtilanteessa vuosi valmistumisen jälkeen.

Muissa vastausvaihtoehdoissa ei ollut huomattavaa eroa tilanteissa vuosi ja kolme vuotta valmistumisen jälkeen. Keikkailu oli vähentynyt 22,1 %:sta 17 %:iin, opiskelijoiden osuus taas oli kasvanut 24 %:sta 28,4 %:iin. Opintojaan jatkaneista 14 kertoi opiskelevansa musiikin alalla. Työttömiä määrä oli kasvanut 0 %:sta 5,7 %:iin. Tarkemmin vastauksia analysoidessa käy kuitenkin ilmi, että vastausvaihtoehdon ”Olen työtön” valinneista kolme henkilöä valitsi myös muita vastausvaihtoehtoja kuvaamaan työllisyystilannettaan. Vapaista työkuvauksista käy ilmi, että nämä ”työttömät” tekivät satunnaisia keikkoja ja lyhyitä kausiluonteisia työpätkiä. Työttömyys oli siis lähinnä osa-aikaista. Yksi työttömistä kertoi olevansa palaamassa musiikin alan töihin.

Muita vastausvaihtoehtoja tarkastellessa voidaan huomata, että eroa vuosi ja kolme vuotta valmistumisen jälkeisissä työtilanteissa on maksimissaan kolme prosenttia. Henkilöiden, jotka vastasivat työskentelevänsä muulla kuin musiikin alalla, työskentelyalat ulottuivat hitsaajasta luokanopettajaan ja kriisinhallintasotilaasta joogaohjaajaan. Syyksi muulla alalla työskentelyyn ilmoitettiin jälleen musiikin alan töiden niukkuus, paremmat työajat ja palkka sekä omat kiinnostuksen kohteet. Edelleen kuitenkin 89,5 %:a muulla alalla työskennelleistä kertoi aikovansa palata musiikin alalle.

Työllistyneiden sijoittuminen Suomeen ja maailmalle

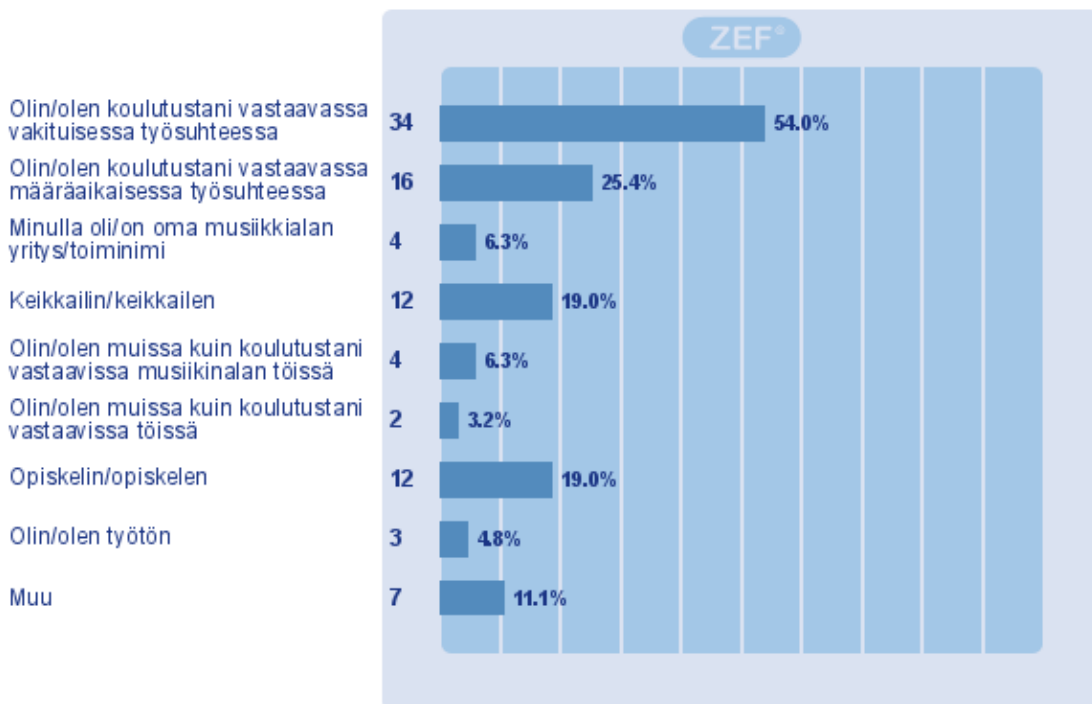
43,8 %:a vastanneista kertoi työskentelevänsä Pohjois-Pohjanmaalla kolme vuotta valmistumisensa jälkeen. Sen lisäksi 21,3 %:a ilmoitti työskentelevänsä Pohjois-Pohjanmaan lähimaakun-

nissa (Lappi, Kainuu, Keski-Pohjanmaa). 65,1 %:a vastanneista työskenteli siis Pohjois-Suomessa tai Pohjois-Pohjanmaan lähimaakunnissa. Kolme vastannutta ilmoitti työskennelleensä ulkomailla – maat olivat Itävalta, Bosnia ja Hertsegovina sekä Ruotsi.

4.2.3 Työllisyystilanne viisi vuotta valmistumisen jälkeen

Keväällä 2007 tai sitä ennen valmistuneiden toivottiin vastaavan neljännen kysymysryhmän ”Työtilanne viisi vuotta valmistumisen jälkeen” kysymyksiin. 53 valmistunutta ilmoitti valmistumislukukautekseen kevään 2007 tai aiemman, mutta vastauksia saatiin 60 henkilöltä. Kuusi näistä seitsemästä ylimääräisestä vastanneesta ilmoitti olevansa vakituudessa työsuhteessa, joten seuraavan kuvion tiedot ovat jälleen suhteellisen luotettavia tämän tutkimuksen kannalta.

1. Mikä oli/on työtilanteesi VIISI VUOTTA valmistumisesi jälkeen (rastita oikea/oikeat vaihtoehdot):

KUVIO 5. Työtilanne viisi vuotta valmistumisen jälkeen.

Vakituisien työsuhteiden määrä on jatkanut tasaisesti nousuaan, sillä 54 %:a vastanneista kertoo olevansa vakituudessa työsuhteessa viisi vuotta valmistumisensa jälkeen. Määräaikaisten työsuhteiden määrä on pysynyt lähes samana, kuin kolme vuotta valmistumisen jälkeisissä tilastoissa: määräaikaisten työsuhteiden määrä on vähentynyt 0,7 %:a. Yksilöllisiä vastauksia tarkastellessa voidaan huomata, että työtilanteessa viisi vuotta valmistumisen jälkeen 34:stä vakituisen työsuhteen ilmoittaneesta vastanneesta 30 oli kertonut olevansa vakituudessa työsuhteessa jo kysyttäessä työtilannetta kolme vuotta valmistumisen jälkeen. Vain neljä aiemmin muissa työsuhteissa ollutta tai opiskelijaan jatkanutta vastaajaa oli siis edennyt vakituiseen työsuhteeseen.

Työnkuvauksia lukiessa käy ilmi, että 34:stä vakituudessa työsuhteessa olevasta vastanneesta 76,5 %:a toimii päätoimisena opettajana. Lopuista 23,5 %:sta useimmat kertoivat työskentelevänsä ensisijaisesti orkesterimuusikoina, tosin heistäkin monet kertoivat opettavansa osa-aikaisesti. Myös määräaikaisissa työsuhteissa olevien vastauksia tarkastellessa huomaa, että 62,5 %:a vastanneista tekee opetustyötä. Voidaan todeta, että opettajan pätevyys on iso etu työtä hakevalle muusikolle.

Opiskelijoiden osuus viisi vuotta valmistumisen jälkeisessä tilanteessa on laskenut selvästi aiemmasta kolmen vuoden jälkeisestä tilanteesta: 19 %:a vastanneista ilmoitti olleensa opiskelija viisi vuotta valmistumisen jälkeen kun taas aiemmin opiskelijoita oli 28 %:a. Keikkailijoiden osuus oli noussut kahdella prosentilla kolmen vuoden tilanteesta. Työnkuvauksia lukiessa huomaa, että keikkailu on kaikilla suhteellisen satunnaista eikä täyspäiväisiä keikkailijoita ole yhtään.

Muita vastauksia tarkastellessa suurimmat erot aiempiin kuin viisi vuotta valmistumisen jälkeen tilanteisiin löytyivät vaihtoehdon ”Olen muissa kuin koulutustani vastaavissa töissä” tai ”Muu” valinneista. Muissa kuin musiikin alan töissä työskentelevien määrä on laskenut 5,7 %:sta 3,2 %:iin. Tämä tulos heijastelee mahdollisesti aiemmin saatuja tuloksia, jonka mukaan useimmat muulla alalla työskentelevät aikoivat palata musiikin pariin. Viiden vuoden tilanteessa muulla kuin musiikin alalla työskentelevät vastanneet kertoivat, että musiikin alalta ei ole löytynyt tarpeeksi työtä, joten lisätuloja täytyy kerätä muita töitä tekemällä. Ainakaan toinen tähän kohtaan vastanneista ei aio palata musiikin alalle. ”Muu” vaihtoehdon valinneiden (11,1 %:a vastanneista) tarkemmat vastaukset olivat moninaiset: jotkut olivat hoitovapaalla, jotkut työskentelivät monissa eri paikoissa ja eri aloilla.

Työttömien prosenttiosuus oli laskenut hiukan: viisi vuotta valmistumisen jälkeen 4,8 %:a vastajista oli työttömänä kolmen vuoden jälkeiseen 5,7 %:n tilanteeseen verrattuna. Kaiken kaikkiaan viisi vuotta valmistumisen jälkeinen työllisyystilanne Oamkin musiikin opiskelijoilla näyttää hyvin työllistyneeltä vakituisten työsuhteiden osalta, mutta muuten vastaukset ovat hieman epämääräisiä ja erittäin moninaisia. Useat määräaikaiset työsuhteet ovat arkipäivää, jos vakituista työsuhdetta ei ole.

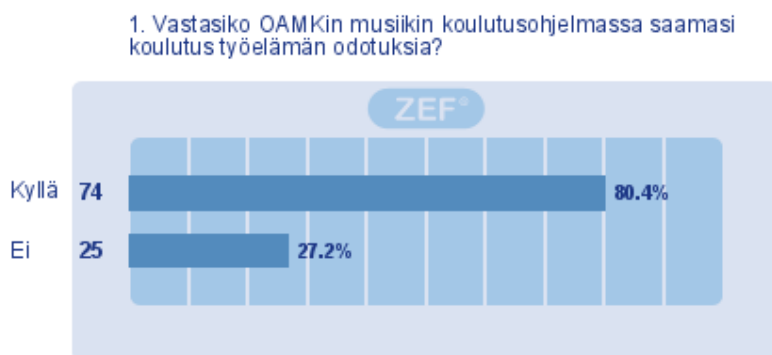
Työllistyneiden sijoittuminen Suomeen ja maailmalle

Viisi vuotta valmistumisensa jälkeen 36,7 %:a vastanneista työskenteli edelleen Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa. Prosenttiosuus nousee 51,7 %:iin, kun mukaan lasketaan lähimaa-kunnissa työskentelevät (Lappi, Keski-Pohjanmaa, Kainuu). Loput muualle Suomeen päätyneet vastanneet sijoittuivat laajasti ympäri maata. Kaksi vastanneista kertoi työskennelleensä tai opiskelleensa jonkin aikaa myös ulkomailla; maat olivat Taiwan ja Ruotsi.

5 PALAUTE MUSIIKIN KOULUTUSOHJELMALLE

Tutkimuksen viimeisessä kysymysryhmässä kysyttiin musiikin koulutusohjelmasta valmistuneiden kokemuksia koulutuksesta. Vastasiko koulutus työelämän haasteisiin? Miten koulutusta voitaisiin kehittää? Viimeinen kysymysryhmä oli tarkoitettu kaikille kyselyyn vastanneille ja palautetta saatiinkin runsaasti.

Alla olevassa kuviossa (Kuvio 6) nähdään, vastasiko Oamkin musiikin koulutus valmistuneiden mielestä työelämän edellytyksiä. Enemmistö näyttäisi olevan sitä mieltä, että koulutus vastasi työelämän vaatimuksia. Kuitenkin noin 27 %:a vastanneista ei pitänyt koulutusta riittävänä työelämän odotuksiin nähden. Seitsemän vastannutta valitsi sekä ”kyllä” että ”ei” vaihtoehdon, viisi heistä suoritti musiikkipedagogin ja kaksi kirkkomusiikon suuntautumisvaihtoehdon. Seuraavissa kappaleissa esittelen tarkemmin vastaajien perusteluita alla olevan taulukon osoittamille vastauksille sekä kerron vastaajien yleisestä palautteesta Oamkin koulutusohjelmalle.

KUVIO 6. Musiikin koulutusohjelman vastaavuus työelämän odotuksiin.

5.1 Opinnot vastasivat työelämän odotuksia

Valmistuneilta kysyttiin, mikä osa musiikin koulutusohjelmien opintoja auttoi eniten työllistymisessä. Vapaapalautevastauksia kysymykseen saatiin yhteensä 71 vastaajalta, joista 38 henkilöä oli valmistunut musiikkipedagogin, 13 kirkkomusiikin, 7 musiikinohjaajan, kaksi pop- ja jazzmusiikin

suuntautumisvaihtoehdoista sekä 11 täydennyskoulutuksen suorittanutta. Seuraavana kerron tarkemmin, mikä osa opintoja auttoi eniten työllistymisessä.

46,5 %:ssa vastauksista instrumenttiopinnot ja kaikki omaa instrumenttitaikoa kehittävät opinnot mainittiin tärkeimmäksi seikaksi työelämään valmistautumisen kannalta. Kaikkien suuntautumisvaihtoehtojen edustajilta saatiin tämä sama vastaus, mutta erityisesti musiikkipedagogin suuntautumisvaihtoehdosta valmistuneet pitivät oman instrumentin hallintaa tärkeimpänä seikkana työllistymisen kannalta. Myös kirkkomuusikot ja musiikinohjaajat pitivät instrumenttiopetusta tärkeänä työllistymisen kannalta, mutta yhtä tärkeäksi seikaksi koettiin opetus- ja työharjoittelu. 18,3 %:ssa vastauksista mainittiin opetus- tai työharjoittelu opintojen aikana. (Tässä luvussa 5.1 esitetyjä esimerkkivastauksia on saatettu muokata kielellisesti korrektiin muotoon, mutta asiasisältöä ei ole muutettu.)

”Hyvät ja monipuoliset mahdollisuudet kehittyä oman instrumentin hallinnassa.”

”Harjoittelu toi minulle ensimmäisen lyhyen työpestin.”

”Työharjoittelu Oulu Sinfoniassa sekä Oamkin oppilaskonsertit ja soolosellisti/solistitehtävä Festivossa”

”Vahva tietämys jumalanpalveluselämästä sekä seurakuntaharjoittelut.”

”Käytännön työharjoittelu eli opetus, sekä tietysti oma harjoittelu jota ilman ei olisi tietoa mitä jakaa oppilaille.”

Didaktiikan ja pedagogiikan opinnot koettiin koulutuksen toiseksi tärkeimmäksi asiaksi työllistymisen kannalta: 26,8 %:ssa vastauksista mainitaan didaktiikan tai pedagogiikan opinnot. Tämäkin vastaus saatiin kaikkien suuntautumisvaihtoehtojen edustajilta, eniten kuitenkin musiikkipedagogeiksi ja musiikinohjaajiksi valmistuneilta.

”Instrumenttien didaktiikan tunneista on ollut minulle paljon hyötyä niin töissä kuin opinnoissakin. Ja totta kai kuoronjohdon tunneista sekä soitto- ja laulutunneista.”

”Sain asiantuntevaa ja inspiroivaa opetusta didaktiikan ja orkesteriopintojen alueelta!”

19,7 %:a vastauksista ilmaisi vastaajien olleen jo töissä opintojen aikana, joten mikään koulutuksessa ei varsinaisesti auttanut työllistymisessä, palkankorotuksen tutkintotodistus kuitenkin monille toi. 7 %:a vastanneista kertoikin nimenomaan valmistumisen ja todistuksen saamisen auttaneen eniten työllistymisessä.

”Oulussa ja Oulun seudulla suhteet auttoivat saamaan töitä. Pätevyys on auttanut siinä, että on saanut töitä muualla.”

”Koulutus itsessään helpottaa työllistymisessä (siis se paperi), mutta itse työllistymistä koulutus ei helpota.”

Opintojen aikana luodut suhteet Oulun alueen musiikin alalla vaikuttaviin henkilöihin mainittiin myös muutamassa vastauksessa tärkeänä asiana työllistymisen kannalta. Kanttoreiden hyvä työllisyystilanne nousi esiin muutamassa vastauksessa, tosin siinä valossa, että kanttorin työtä saa hyvinkin helposti, jolloin työhön valmistavan koulutuksen sisällöllä ei olisi paljoakaan väliä.

”Ei merkitystä, koska kanttoreilla on hyvä työllistymistilanne.”

”Työllistymiseen riittää, että osaa säestää virsiä, kun kanttoreista on pula. Mutta kyllä amk-opinnoista sai mielestäni hyvän pohjan työelämään.”

5.2 Opinnot eivät vastanneet työelämän odotuksia

Reilu neljännes tutkimukseen osallistuneista ei pitänyt Oamkin musiikin koulutusta riittävänä vastaamaan työelämän haasteisiin. Yksityiskohtaisia vastauksia, miksi koulutus ei vastannut työelämän odotuksiin, saatiin 29 vastaajalta. Näistä 18 vastausta saatiin musiikkipedagogin, kolme kirkkomusiikin ja kolme musiikinhajaajan suuntautumisvaihtoehdoista valmistuneilta sekä viisi vastausta täydennyskoulutuksen suorittaneilta vastanneilta.

Vastauksia lukiessa sanonta ”kantapään kautta” hyppää esiin useimmissa vastauksissa. 34,5 %:ssa vastauksista valiteltiin puutteita didaktiikan ja pedagogiikan opinnoissa. Musiikkipedago-

geiksi valmistuneet olisivat toivoneet enemmän opetusta esimerkiksi erilaisten oppijoiden kanssa toimimisesta. Harvinaisempia instrumentteja opiskelleet valmistuneet taas harmittelivat didaktisten ja pedagogisten aineiden opetuksen puutteellisuutta.

”Didaktiikkaa oli neljän vuoden koulutuksessa melko vähän ja kapea-alaisesti; työelämässä opetustyössä monet asiat on oppinut kantapään kautta ja itsenäistä opiskelua on täytynyt tehdä paljon.”

”Koska soitan kitaraa, emme saaneet siihen erikseen kunnan didaktiikkatunteja kaiketi opiskelijoiden vähyyden vuoksi. Olisin kaivannut etukäteistietoa miten tietyt tekniikat ym. opetetaan etenkin lapsille (saati sitten perus musiikinteoria tai tulkin-ta!). Suurin osa tästä on sitten pitänyt opetella 'kantapään kautta' tai omaksua kol-legoilta...”

Musiikkipedagogin suuntautumisvaihtoehdosta valmistuneilla oli myös kaksi muuta vastauksissa erityisesti esille tullutta syytä, miksei koulutus vastannut työelämän vaatimuksia. Klassista laulua pääaineenaan opiskelleet olisivat toivoneet myös kevyen musiikin lauluopintoja koulutuksen osaksi, koska nykypäivänä laulunopettajilta odotetaan monipuolisuutta. Samaan sarjaan voisi liittää valmistuneen, joka opiskeltuaan yhden vaskipuhaltimen soittoa Oamkissa joutuu opetus-työssään opettamaan monia eri vaskipuhaltimia.

”Työelämässä lauluopettajalta vaaditaan nykyään enemmän monipuolisuutta kuin mitä pelkässä klassisen laulun koulutuksessa voidaan antaa. Opiskelutovereistani ovat parhaiten työllistyneet ne, joilla on ollut myös vahva kevyen puolen osaami-nen. Vakavammin klassista laulua harrastavat hakeutuvat opettajille joilla on enemmän kokemusta ja solistista kokemusta myös taustalla, jolloin vastavalmistu-nut klarinetti joutuu lähes aina katselemaan vähän oman alansa ulkopuolelta hommia.”

”Koulutus ei vastannut työnkuvaa, koska todellisuudessa vaskiopettajat joutuvat nykypäivänä opettamaan eri vaskisoittimia, ei vain yhtä instrumenttia. Sain koulu-tuksen baritonitorven opettamiseen, mutta jouduin opettamaan työssäni alttotorvia, pasuunoita, käyrätorvia, tuubia, baritonitorvia, kamarimusiikkiryhmiä ja orkesteria.”

Toinen selvästi esille tullut puute löytyi orkesterisoitinten opiskelijoilta. Työelämässä orkesteri-instrumentin opettaja joutuu usein myös itse johtamaan orkesteria tai muita pienempiä kokoonpanoja.

”Musiikkipedagogin koulutukseen ei kuulunut kamarimusiikkiryhmien ja orkesterien johtamisen opettelua pakollisena (ja samalla myös materiaalien keräämistä niitä varten). Kyseistä taitoa kuitenkin selkeästi vaaditaan työnkuvassa.”

”... Lisäksi näin omaa työtä jo tehneenä ihmettelen miksi Oamkin musiikkipedagogin sv:oon ei kuulu orkesterinjohtoa, olisi ollut tärkeää saada opetusta orkesterin johdossa. Nykyisessä työpaikassani työhöni kuuluu orkesterien johtaminen.”

Musiikinohjaajan suuntautumisvaihtoehdosta valmistuneet toivat esiin tutkintonsa epämääräisyyden. Tutkinnon pedagoginen pätevyys ei oikeuta toimimaan muun muassa päteväenä musiikin aineenopettajana ja myös instrumenttiopetuksen puolella on valmistuneelle yritetty maksaa epäpätevän palkkaa. Musiikinteorian didaktiikkaa sekä varhaisiän musiikkikasvatuksen opintojaksoja toivottiin koulutukseen.

Muutama vastaaja nosti esiin valmistumisvaiheessa työelämään siirtymisen opastuksen niukkuuden. Myös työelämän käytännön asiat kuten toimintatavat oppilaitoksissa ja lainsäädäntöasiat olivat koulutuksessa jääneet taka-alalle. Kirkkomusiikin suuntautumisvaihtoehdosta valmistuneen vastauksessa kerrottiin, kuinka suurin osa kanttorin työajasta menee toimistotöihin eikä omaan harjoitteluun ja soittamiseen, mihin koulutus kuitenkin ensisijaisesti valmistaa.

5.3 Palaute koulutusohjelman kehittämiseksi

Tutkimuksen viimeiseen vastauskohtaan ”Palautetta koulutusohjelmalle” saatiin 57 vastausta. Palautetta saatiin siis 54,3 %:lta tutkimukseen vastanneista ja sitä annettiin kaikkien suuntautumisvaihtoehtojen osalta (ks. vastanneiden sv-jakauma kuviosta 1, s. 14): 29 vastausta saatiin musiikkipedagogin, 13 kirkkomuusikon, neljä musiikinohjaajan ja kaksi pop- ja jazzmusiikin suuntautumisvaihtoehdosta sekä 9 vastausta täydennyskoulutuksen suorittaneilta valmistuneilta. (Yksi

muusikon suuntautumisvaihtoehdosta valmistunut vastaaja on valmistunut myös pop- ja jazz-musiikin suuntautumisvaihtoehdosta, joten hänen palautteensa on sisällytetty pop- ja jazzmusiikin suuntautumisvaihtoehdosta valmistuneiden ryhmään.)

Yksittäisiä vastauksia lukiessa voidaan havaita, että mielipiteitä ja kokemuksia löytyy musiikin koulutusohjelmista moneen lähtöön. Yleisiä linjauksia on melko hankala tehdä: koulutus saa niin kiitosta kuin kritiikkiäkin. Useimmilla vapaata palautetta antaneilla on ollut mielessään jokin kehityskohde, mutta kenties henkilöt, jotka eivät palautetta antaneet, olivat tyytyväisiä saamaansa koulutukseen. Seuraavaksi esittelen suuntautumisvaihtoehdoittain palautetta antaneiden esimerkkejä, koska siten saadaan kattavin kuva valmistuneiden mielipiteistä, mitä musiikin koulutusohjelmissa voitaisiin kehittää. Esimerkkivastauksia on saatettu muokata kielipollisesti korrektiin muotoon, mutta asiasisältöä ei ole muutettu.

Musiikkipedagogin suuntautumisvaihtoehto:

"Kaikki ns. "turha" pakollinen opetus pitäisi lopettaa kokonaan, ja antaa opiskelijalle mahdollisuus täysipainoiseen harjoitteluun. Joihinkin aineisiin tulisi palkata pätevämpiä opettajia."

"Koulutus pitäisi saada vastaamaan nykypäivän vaskiopettajan vaatimuksia. Monet vaskiopettajat johtavat myös puhallinorkestereita, joten siihen olisi myös hyvä saada koulutusta opintojen aikana."

"Lisää monipuolisuutta. Pelkkään klassiseen voi laulunopettajana keskittyä, jos ei ikinä muuta Haukipudasta kauemmas tai on varma, että solistiura onnistuu ja tuo joskus vielä kiinnostuneita oppilaita mukanaan. Pakollisena kuoronjohtoa, sovittamista, yrittäjäopintoja ja tietoa työelämästä."

"... Ei riitä, että osaa soittaa instrumenttia hyvin, jos ei saa opetusta myös yksilönä kehittymiseen: muusikkona kasvamiseen ja kehittymiseen..."

"Olin suurimmaksi osaksi tyytyväinen kyllä, kiitoksia vain :) Koin kenraalibasson tunnit turhiksi, koska niistä ei kitaranopetuksessa juurikaan ole hyötyä. Lasten käsittelystä ja ryhmätuntien pidosta olisi saanut olla enemmän tietoa. Ehkä opetusharjoitteluun voisi lisätä pedioppilaiden ryhmätunnin. Minulla meni useampi vuosi ennen kuin sain ryhmäopetuksen hallintaan, koska keinoja ei etukäteen ollut tiedossa..."

"Omien kokemusteni perusteella toivoisin didaktiikan opetukseen kontrollia ja vaatimuksia. Kursisisältö ja opetusmateriaali pitäisi olla selkeästi opiskelijan tiedossa..."

"Pitäisi olla enemmän työelämään valmentautumisen kursseja ja yhteistyötä musiikkioppilaitosten kanssa."

"Tuntui, että koulutusohjelmani opettajat eivät oikeasti välittäneet opiskelijoista. Tärkeintä oli, että he saivat opiskelijat valmistumaan mahdollisimman nopeasti. Koin tilanteita, jossa minulle sanottiin esimerkiksi "älä ainakaan minulta tule kysymään!" Soitonopettajilla oli liikaa hallinnollisia hommia, jotka tuntuivat vievän aikaa opetuksesta. Opettajat eivät paneutuneet opetukseen, vaan tuntui, että he tulivat valmistautumatta opettamaan..."

Kirkkomusiikin suuntautumisvaihtoehto:

"Aistittavissa oli ehkä uuden koulutusmuodon alkuvaiheen haasteita, käytännöt hakivat vielä muotoaan. Tekemisen meininkiä, oppimisen iloa ja riemua kaipasin enemmän, uskallusta ja intoa." (Palautteen antaja valmistunut vuonna 2009.)

"Hallinnollisiin tehtäviin ohjeistamista, mm. työalan budjetin tekoon liittyen. Käytännön läheisyys opiskelussa on erittäin positiivista."

"Kirkkomusiikinkoulutusohjelma toimii hyvin yhteistyössä ammattialan kanssa. Yhteishenki on erittäin hyvä. Opetus tasokasta."

"Koulutuksessa voisi olla edes joku pieni periodi surevan kohtaamisesta/kriisin keskellä olevasta ihmisestä, jota kanttori kohtaa työssään jatkuvasti."

"Koulutuksessa kannattaisi pysyä käytännönläheisenä. Kirkkomuusikoista tulee seurakunnan työntekijöitä eli tarvitaan sekä seurakunnallisia että musiikillisia opintoja sekä hiukan lisää realismia siihen että kanttori ei työssään juuri pysty olemaan suuri taiteilija, vaan tarvitsee valmiuksia tuntea paljon helppoa käyttökelpoista ohjelmistoa."

"Monipuolinen koulutus, joissain asioissa hieman pintapuolinen ehkä juuri monipuolisuuden vuoksi. Opetus hyvää tasoa! Jälkikäteen ajateltuna kolmas lukuvuosi oli todella rankka muihin verrattuna, lukuvuosia voisi hieman tasoittaa, jos koulutusohjelman mukaan opiskelee."

”Liturginen soitto ja laulu pidettävä ehdottomasti korkealla tasolla sekä mahdollisuus viedä pitkälle pääaineen opintoja sekä sivu- ja tukiaineiden opiskelua.”

Musiikinohjaajan suuntautumisvaihtoehto:

”Alkuvuosien klassis-voittoisuus oli hieman epäsoviva minun tarkoituksiini. Mm. pop-jazzlaulutunneista olisi ollut hurjan paljon enemmän hyötyä klasariin verrattuna. Mutta käsittääkseni nykyisin tilanne on jo eri, koska ammattikorkeassa on pop-jazzosastokin.”

”Harjoituskuoroissa ohjelmisto oli kovin hengellistä, joten kuoro-ohjelmisto on täytynyt kaivaa itsenäisesti ohjatessa viihdekuoroja...”

”Lisäsin yrittäjäyys koulutusta muusikon lähtökohdista. Vähentäisin multi-instrumentalismia ja sivuaineopintoja. Tehostaisin opinnäytetöiden kohdistamista oppilaan lähtökohdista ponnistaviin tarpeisiin.”

Pop- ja jazzmusiikin suuntautumisvaihtoehto:

”Koulutusohjelmalla on kaikki edellytykset vastata työelämän haasteisiin ja tarpeisiin mikäli se muistaa järkevien opintokokonaisuuksien lisäksi ihmisen.”

Täydennyskoulutuksen suorittaneet:

”Enemmän tarjontaa lied- ja kamarimusiikin opetukseen sekä taiteellisiin valmiuksiin. Monipuolisempaa tarjontaa ja eri alojen asiantuntijoita hyväksikäyttäen.”

”Koulutusohjelma täytti opetuksen puolelta hyvin asetetut tavoitteet. Ehkä isoin puute on se, että varsinaista sinfoniaorkesteria ei ole oppilaitoksessa, jossa pääsisi soittamaan monipuolisesti orkesterikirjallisuutta. Toiseksi oma instrumenttini on hyvin klassinen. Kamarimusiikin soittaminen on erittäin hyvä tapa kehittää soittotaitoa monipuolisesti, joten sen ohjausta voisi olla enemmän ja tilaisuuksia esiintymiseen.”

”Yleinen henki koulussa oli jokseenkin ahdistava. Täytyy olla melkoisen vahva persoona kahlakseen ohjaajalinjan läpi, koska OAMKin puolesta se suuntautumisvaihtoehto saa huomattavan paljon (aiheetonta) aliarvostusta osakseen.”

”Kiitos innostavasta ilmapiiristä, laadukkaasta opetuksesta ja hyvästä yhteishengestä kirkkomusiikin koulutuksessa!”

Tähän lukuun on kerätty kattava kokonaisuus annetuista palautteista. Tiukkana yhteenvedona voisi eri koulutusohjelmien osalta sanoa seuraavaa: musiikkipedagogit kaipaavat lisää aikaa oman instrumentin harjoitteluun sekä neuvoja erilaisiin didaktisiin tilanteisiin opetuksessa, kirkkomuusikot haluaisivat koulutukseen käytännönläheisyyttä ja ohjeita byrokratiakiemuroihin, musiikinohjaajat toivoisivat hieman keskittyneempää opintokokonaisuutta ja enemmän kevyen musiikin opetusta. Täydennyskoulutuksessa olleiden vastaukset liittyvät kuhunkin suuntautumisvaihtoehtoon, pop- ja jazzmusiikin suuntautumisvaihtoehdosta saatiin liian vähän vastauksia pätevän yhteenvedon laatimiseen.

6 POHDINTA

Johdantokappaleessa asetin tälle tutkimukselle kolme tärkeintä tutkimuskysymystä: työllistyvätkö Oamkin musiikin koulutusohjelmasta valmistuneet koulutustaan vastaavasti, mihin Suomen maakuntaan (tai mihin maahan ulkomailla) valmistuneet työllistyvät sekä mikä Oamkin musiikin koulutuksessa edisti eniten työllistymistä. Uskon tutkimuksen valmistumisen myötä löytäneeni vastaukset näihin kysymyksiin.

Tutkimustulokset osoittivat, että Oamkin musiikin koulutusohjelmasta valmistuneet työllistyivät ensisijaisesti koulutustaan vastaavasti musiikin alan töihin. Oman alan vakituisten ja määräaikaisten työsuhteiden määrän yhteen laskettu prosenttiosuus oli joka vuoden tilastoissa reilusti yli 70 %:a vastanneiden lukumäärästä. Siis ainakin edellä mainittu määrä vastanneista teki omaa tutkintoaan vastaavaa työtä.

Toinen tutkimuskysymys kohdistui työllistyneiden sijaintiin Suomessa. Kaikissa kolmessa tilastossa vähintään noin puolet vastanneista oli sijoittunut Pohjois-Pohjanmaalle ja sen lähimaakuntiin. Vuosi valmistumisen jälkeisessä tilastossa jopa 77 %:a vastanneista oli jäänyt Pohjois-Pohjanmaan ympäristöön. Tämä tutkimustulos antaa lisäarvoa Oamkin tärkeään asemaan musiikin alan ammattilaisten kouluttajana Pohjois-Suomen alueella. Useimmat valmistuneista jäävät pohjoisille seuduille työskentelemään.

Opinnoissa tärkeimmiksi alueiksi työllistymisen kannalta tutkimustuloksissa nostettiin instrumenttiopinnot, didaktiikan ja pedagogiikan opinnot sekä työ- ja opetusharjoittelu. Totesin jo luvussa 4.2.3, että opettajan pätevyys on musiikin alalla töitä hakevalle erittäin tärkeä ominaisuus. Epäilemättä suhteilla on edelleen suuri paino töitä etsittäessä, mutta pätevyden hankkiminen ja tutkinnon suorittaminen on kuitenkin yhtä tärkeä asia työnhaussa.

Tutkimuksen luotettavuuteen voi olla syytä suhtautua tietyllä varauksella. On otettava huomioon, että alun perin tutkimukseen vastasi vain 51 %:a kaikista Oamkin musiikin koulutusohjelmasta valmistuneista eli lopun 49 %:n työllisyystilanteesta ei tiedetä mitään. Sinänsä ei ole mitään syytä olettaa, että tämän ”toisen puolen” työllisyystilanne kertoisi radikaalisti toisenlaisesta tilanteesta

kuin mitä tämä tutkimus on osoittanut. Pohdittaessa tutkimuksen luotettavuutta tämä seikka on kuitenkin muistettava.

Tutkimuksen edetessä kolmanteen ja neljanteen kysymysryhmään (työtilanne kolme ja viisi vuotta valmistumisen jälkeen) tutkimusotos pieneni joka kerta samalla, kun vastaamaan pätevien henkilöiden määrä väheni. Vähentääkö tämä tutkimuksen luotettavuutta? En usko, koska mahdollisten vastaajien määrä oli alun perinkin pienempi kuin alkuperäinen valmistuneiden määrä. Vertaillessa tuloksia kysymysryhmien välillä sen sijaan ei voida täysin luotettavasti vetää johtopäätöksiä esimerkiksi urakehityksestä vakituisten työsuhteiden kasvussa. Vakituisten työsuhteiden prosentti kasvoi jokaisessa tilastossa, mutta kasvu johtui vastaajajoukon pienenemisestä eikä uusien vakituisten työsuhteiden solmimisista. Toisaalta ei voida tietää, millainen esimerkiksi tässä kyselyssä vain toiseen kysymysryhmään (työtilanne vuosi valmistumisen jälkeen) vastanneiden työtilanne olisi viiden vuoden kuluttua.

Yksittäisinä otoksina kaikki tilastot yhden, kolmen ja viiden vuoden jälkeen valmistumisesta ovat mielestäni päteviä kertomaan musiikinopiskelijoiden työllistymisestä. Jatkotutkimukselle voisi kuitenkin olla aihetta, sillä määräaikaisista työsuhteista tiedetään tämän tutkimuksen perusteella hyvin vähän. Määräaikaisessa työsuhteessa olevahan saattaa tehdä töitä vain muutamia viikkotunteja. Todellisuudessa emme siis tämän tutkimuksen perusteella tiedä, kuinka hyvin työllistettyjä määräaikaisissa työsuhteissa olevat valmistuneet ovat. Tutkimusta voisi tehdä esimerkiksi Oulun alueen määräaikaisten soitonopettajien parissa ja selvittää tarkemmin heidän työtuntiansa määrää.

Omat odotukseni tämän tutkimuksen osalta täytyivät yli odotusten. Oli todella hienoa huomata, että työttömyysprosentti pysyi erittäin alhaisena jokaisessa tilastossa. Itse olen tällä hetkellä kahdessa määräaikaisessa työsuhteessa ja toiveet vakituisen paikan saavuttamisesta eivät ainakaan tämän tutkimuksen takia murskautuneet.

Tässä tutkimuksessa ei kysytty, miten valmistuneet saivat työpaikkansa, mutta vastauksissa ja palautteissa hieman tähänkin asiaan päästiin käsiksi. Mietin, onko suhteilla todella suuri vaikutus työpaikan saamiseen. Omasta kokemuksesta täytyy myöntää, että suhteiden avulla olen itse päässyt tämän hetkisiin työsuhteisiini ja uskon tilanteen olevan monilla hyvin samankaltainen. Eräs tutkimukseen vastannut kertoi koulussa solmittujen suhteiden auttaneen hänen työllistymis-

tään enemmän kuin mikään muu. Voisiko tämmöisten suhteiden solmimista jotenkin edistää opintojen ohessa myös koulutusohjelman puolesta tietoisemmin? Ainakin musiikkipedagogien opetusharjoitteluun mukaan otettu työharjoittelujakso jossain oppilaitoksessa on askel suhteiden luomismahdollisuuksiin. Muitakin asioita voisi miettiä ihan jo opiskelijoiden keskuudessa. Musiikin ammattiopinnot voivat olla yksinäisiä runsaan instrumenttiharjoittelun takia eikä läheskään kaikkiin opintotovereihin tutustu edes neljän ja puolen vuoden koulutuksen aikana. Myös nämä opiskelutoverit ovat tärkeitä suhteita tulevaisuudessa musiikin alalla, joten koulussa kannattaa tutustua myös viereisissä luokissa harjoitteleviin opiskelijoihin.

Yhteistyötä klassisten ja pop- ja jazzmusiikin suuntautumisvaihtoehtojen välillä kannattaisi myös tulevaisuudessa lisätä. Tutkimuksessa kävi ilmi, että monet tarvitsisivat nimenomaan tämän kaltaista monipuolisuutta työssään. Myös nyky maailman lapset ja nuoret vain ovat useimmiten enemmän kiinnostuneita kevyestä musiikista kuin klassisesta, joten kevyen musiikin ottaminen osaksi opintoja voisi motivoida oppilaita ja antaa musiikkiharrastukselle sen ilon ja hauskuuden, jota kenenkään meistä ei pitäisi unohtaa.

Lopuksi haluan kiittää kaikkia tutkimukseen vastanneita. Ilman teitä ei tätä tutkimusta olisi saatu kokoon eikä arvokkaita tietoja Oamkin musiikin koulutusohjelman tarpeellisuudesta kerättyä. Eri-tyiskiitos myös opintotoimiston henkilökunnalle, joka on toimittanut minulle jos jonkinlaista listaa ja taulukkoa. Viimeisenä yhteenvetona: Oulun seudun ammattikorkeakoulun musiikinkoulutusohjelmalla on merkitystä.

LÄHTEET

Eduskunnan valtiopäiväasiakirja. Kirjallinen kysymys 361/2011 vp. Hakupäivä 4.11.2012
<http://www.eduskunta.fi/faktatmp/utatmp/akxtmp/kk_361_2011_p.shtml>.

Jyrinki, E. 1977. Kysely ja haastattelu tutkimuksessa. Oy Gaudeamus Ab. Helsinki.

Oulun seudun ammattikorkeakoulu 1. 2012. Kulttuurialan yksikkö. Hakupäivä 4.11.2012.
<http://www.oamk.fi/tietoa_oamkista/yksikot/kulttuuri/>.

Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2. 2012. Kulttuuriala. Hakupäivä 4.11.2012.
<http://www.oamk.fi/koulutus_ja_hakeminen/nuoret_suomenkielinen/kulttuuri/index.php?sivu=muusiikki>.

Oulun seudun ammattikorkeakoulu 3. 2012. Musiikin koulutusohjelman opinto-opas 2012–2013. Ammattiopinnot. Vaihtoehtoiset ammattiopinnot. Hakupäivä 4.11.2012.
<http://www.oamk.fi/koulutus_ja_hakeminen/opiskelu_oamkissa/opinto-opas/koulutusohjelmat/?sivu=ops&lk=s2012&code=60033>.

Oulun seudun ammattikorkeakoulu 4. 2012. Aikuisten tutkintoon johtava koulutus. Hakupäivä 4.11.2012. <http://www.oamk.fi/koulutus_ja_hakeminen/aikuiset/>.

Oulun seudun ammattikorkeakoulu 5. 2012. Kulttuurialan yksikön esittelykalvot 2012–2013. Hakupäivä 4.11.2012. <http://www.oamk.fi/tietoa_oamkista/julkaisut_ja_raportit/kalvot/>.

Oulun seudun ammattikorkeakoulu 6. 2012. Täydennyskoulutus. Hakupäivä 4.11.2012.
<http://www.oamk.fi/koulutus_ja_hakeminen/taydennyskoulutus/>.

Oulun seudun ammattikorkeakoulu 7. 2012. Ammatilliset erikoistumisopinnot. Hakupäivä 4.11.2012. <http://www.oamk.fi/koulutus_ja_hakeminen/amatilliset_erikoistumisopinnot/>.

Sillanpää, P. 2009. "Töitä on riittänyt mukavasti" Oamkin viestinnän koulutusohjelmasta valmistuneiden medianomien (AMK) työllistyminen ja työllistymiseen vaikuttaneet tekijät. Oulu: Oulun seudun ammattikorkeakoulu.

LIITTEET

LIITE 1

Kysely työllistymisestä OAMKin musiikin koulutusohjelmasta valmistuneille

Muista tallentaa vastauksesi jokaisen kysymyksen jälkeen! HUOM!! Jos olet valmistunut kahdesta suuntautumisvaihtoehdosta (viim. keväällä 2011), vastaa tutkimukseen oman työelämäsi kannalta tärkeimmän tutkinnon mukaan.

Kysymysryhmä 1, Taustatiedot

1. Taustaa

Nimi: _____

Ikä: _____

Valmistumisvuosi/-kuukausi (esim. 2009/5): _____

Jos olet valmistunut kahdesta suuntautumisvaihtoehdosta, toisen tutkinnon aloitusvuosi sekä valmistumisvuosi/-kuukausi (esim. 2005, 2009/5): _____

2. Suuntautumisvaihtoehdo/-vaihtoehdot, josta valmistuit (valitse oikea vaihtoehto):

- Kirkkomusiikin sv
- Musiikkipedagogin sv
- Musiikinohjaajan sv
- Muusikon sv
- Pop- ja jazzmusiikin sv
- Olen valmistunut kahdesta suuntautumisvaihtoehdosta (merkitse sv:t)
- Olen täydentänyt muussa oppilaitoksessa tekemääni tutkintoa (merkitse sv)

3. Teitkö musiikin alan töitä opiskeluaikana?

- Kyllä
- Ei

4. Jos kyllä, minkälaisia töitä teit ja kuinka kauan (esim. keikkailua 3 vuotta, klassista piano-opetusta 1 vuosi)?

5. Jos olet valmistunut kahdesta suuntautumisvaihtoehdosta, olitko työelämässä opintojen välillä?

Tämä ja seuraava kysymys koskee vain keväällä 2011 tai sitä ennen toisen tutkinnon valmiiksi saaneita.

- Olin ensimmäisen tutkintoni jälkeen tutkintoani vastaavissa töissä
- Olin ensimmäisen tutkintoni jälkeen tutkintoani vastaavissa töissä, mutta jatkoin opintojani työn ohella
- Jatkoin opintojani välittömästi ensimmäisen tutkintoni jälkeen, en ollut työelämässä
- En ollut tutkintoani vastaavissa töissä enkä jatkanut opintojani välittömästi ensimmäisen tutkintoni jälkeen

6. Kerro lyhyesti, miksi opiskelit itsellesi OAMKissa kaksi musiikin alan tutkintoa?

Koskee vain kaksi tutkintoa suorittaneita!

Kysymysryhmä 2, Työtilanne VUOSI valmistumisen jälkeen

Koskee kaikkia kyselyyn vastaavia!

1. Mikä oli työtilanteesi VUOSI valmistumisesi jälkeen (rastita oikea/oikeat vaihtoehdot):

- Olin/olen koulutustani vastaavassa vakituisessa työsuhteessa
- Olin/olen koulutustani vastaavassa määräaikaisessa työsuhteessa
- Minulla oli/on oma musiikkialan yritys/toiminimi
- Keikkailin/keikkailen
- Olin/olen muissa kuin koulutustani vastaavissa musiikin alan töissä
- Olin/olen muissa kuin koulutustani vastaavissa töissä
- Opiskelin/opiskelen
- Olin/olen työtön
- Muu

2. Edelliseen tarkennuksia

Jos olit/olet muissa kuin musiikin alan töissä, minkälaisissa töissä olit/olet? _____

Jos opiskelit/opiskelet, mitä opiskelit/opiskelet? _____

3. Kuvaile lyhyesti tuonaikaista musiikin alan työtehtävääsi/työtehtäviäsi.

4. Työskentelitkö/työskenteletkö Suomessa vai ulkomailla?

Suomessa, maakunta:

Ulkomailla, maa:

5. Jos et työskennellyt/työskentele musiikin alalla, mikä sai sinut hakeutumaan muun kuin musiikin alan töihin?

Jos työskentelit/työskentelet musiikin alalla, voit hypätä tämän ja seuraavan kysymyksen yli.

6. Palasitko/aiotko palata musiikin alalle?

- Kyllä
- Ei

Kysymysryhmä 3, työtilanne KOLME VUOTTA valmistumisen jälkeen

Tämä kysymysryhmä koskee vain vuonna 2009 keväällä ja sitä ennen valmistuneita!

1. Mikä oli työtilanteesi VUOSI valmistumisesi jälkeen (rastita oikea/oikeat vaihtoehdot):

- Olin/olen koulutustani vastaavassa vakituisessa työsuhteessa
- Olin/olen koulutustani vastaavassa määräaikaisessa työsuhteessa
- Minulla oli/on oma musiikkialan yritys/toiminimi
- Keikkailin/keikkailen
- Olin/olen muissa kuin koulutustani vastaavissa musiikin alan töissä
- Olin/olen muissa kuin koulutustani vastaavissa töissä
- Opiskelin/opiskelen
- Olin/olen työtön
- Muu

2. Edelliseen tarkennuksia

Jos olit/olet muissa kuin musiikin alan töissä, minkälaisissa töissä olit/olet? _____

Jos opiskelit/opiskelet, mitä opiskelit/opiskelet? _____

3. Kuvaile lyhyesti tuonaikaista musiikin alan työtehtävääsi/työtehtäviäsi.

4. Työskentelitkö/työskenteletkö Suomessa vai ulkomailla?

Suomessa, maakunta:

Ulkomailla, maa:

5. Jos et työskennellyt/työskentele musiikin alalla, mikä sai sinut hakeutumaan muun kuin musiikin alan töihin?

Jos työskentelit/työskentelet musiikin alalla, voit hypätä tämän ja seuraavan kysymyksen yli.

6. Palasitko/aiotko palata musiikin alalle?

- Kyllä
- Ei

Kysymysryhmä 4, Työtilanne VIISI VUOTTA valmistumisen jälkeen

Tämä kysymysryhmä koskee vain vuonna 2007 keväällä ja sitä ennen valmistuneita!

1. Mikä oli työtilanteesi VUOSI valmistumisesi jälkeen (rastita oikea/oikeat vaihtoehdot):

- Olin/olen koulutustani vastaavassa vakituisessa työsuhteessa
- Olin/olen koulutustani vastaavassa määräaikaisessa työsuhteessa
- Minulla oli/on oma musiikkialan yritys/toiminimi
- Keikkailin/keikkailen
- Olin/olen muissa kuin koulutustani vastaavissa musiikin alan töissä
- Olin/olen muissa kuin koulutustani vastaavissa töissä
- Opiskelin/opiskelen
- Olin/olen työtön
- Muu

2. Edelliseen tarkennuksia

Jos olit/olet muissa kuin musiikin alan töissä, minkälaisissa töissä olit/olet? _____

Jos opiskelit/opiskelet, mitä opiskelit/opiskelet? _____

3. Kuvaile lyhyesti tuonaikaista musiikin alan työtehtävääsi/työtehtäviäsi.

4. Työskentelitkö/työskenteletkö Suomessa vai ulkomailla?

Suomessa, maakunta:

Ulkomailla, maa:

5. Jos et työskennellyt/työskentele musiikin alalla, mikä sai sinut hakeutumaan muun kuin musiikin alan töihin?

Jos työskentelit/työskentelet musiikin alalla, voit hypätä tämän ja seuraavan kysymyksen yli.

6. Palasitko/aiotko palata musiikin alalle?

- Kyllä
- Ei

Kysymysryhmä 5, Palautetta koulutusohjelmalle

Koskee kaikkia kyselyyn vastaavia!

1. Vastasiko Oamkin musiikin koulutusohjelmassa saamasi koulutus työelämän odotuksia?

- Kyllä
- Ei

2. Jos kyllä, mikä opintojen osa auttoi mielestäsi eniten työllistymisessä?

3. Jos ei, miksi ei?

4. Palautetta koulutusohjelmalle: